

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@ork.police.hu

Szám: 29000–105/896– /2010. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **budapesti** lakos képviselőjében dr. (...) ügyvéd által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 448/2010. (X. 13.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a tisztességes eljáráshoz fűződő jog tekintetében

h e l y t a d o k,

egyéb tekintetben azt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Dr. (...) ügyvéd
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

A panaszbeadványban a panaszos jogi képviselője előadta, hogy védencével (a panaszossal) szemben a BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Készenléti Alosztálya 01090/1094/2010/bü. számon eljárást folytat egy rendbeli, a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 277. § (1) bekezdésébe ütköző visszaélés okirattal vétségének gyanúja miatt. A jogi képviselő a gyanúsítás alapját képező rendőri intézkedés, valamint az ezt követő előállítás módja ellen jelentett be panaszt.

Panaszában leírja, hogy a panaszos 2010. április 6-án 15:30 órakor parkolt le a IX. kerület Mester utca - Liliom utca kereszteződésében, autója szélvédőjén „rokkant parkolási engedély” volt elhelyezve. Barátnője is vele utazott, azonban rajtuk kívül senki más nem tartózkodott az autóban. 15:45 órakor a gépjárműbe kívántak visszaszállni, amikor rendőrök léptek hozzájuk és megkérdezték, kié az igazolvány, illetve ki az a rokkant személy, akit szállítanak. A panaszos elmondta, hogy nagymamája a közelben van és beteg, azt várja, hogy kórházba vigyék. A rendőr ekkor mentő kihívását javasolta.

A panaszos adatainak rögzítése után őt előállították a IX. ker. Rendőrkapitányságra. Időközben a nagymama 16:30 óra körüli időben a helyszínre megérkezett, és unokáját kereste, mondván, hogy szüksége van rá, mert őt kórházba kellene szállítani.

A jogi képviselő ezt követően a gyanúsítás, valamint a tanúmeghallgatások hiányos tartalma illetőleg hiánya miatti sérelmeit írja le, megállapítva, hogy a gyanúsítás alapját képező minden okirat hibás illetve hiányos tartalmú, a gyanúsítás alapjául szolgáló tényeket nem megfelelően tartalmazza. Megítélése szerint már a helyszínen sérültek a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) szabályai.

A panaszos előállítását illetően a jogi képviselő leírja, hogy megítélése szerint az szükségtelen volt, valamint annak tartama indokolatlanul hosszú volt és a szabadon bocsátáskor határozott kérése ellenére sem kapott a panaszos igazolást. Előadta továbbá, hogy az előállítás időtartamának meghosszabbításáról semmilyen okmányt nem kapott. A jogi képviselő megítélése szerint az előállítás meghosszabbítása teljes mértékben indokolatlan volt, mert az ügyben semmi sem történt.

A jogi képviselő sérelmezte továbbá, hogy védenccé nem kapott megfelelő élelmezést az előállítása során, csupán 23 órakor kapott konzervet, amit viszont, tekintettel arra, hogy beteg volt, ki is hányt.

A jogi képviselő összességében az alábbiakat sérelmezi:

- az előállítás alapját képező rendőri intézkedés tényét, szakszerűségét és objektivitását, valamint az ennek során elhangzott, mentő hívására irányuló megjegyzést;
- az előállítás tényét, időtartamát, indokoltságát;
- azt hogy az előállított panaszos sem az előállítás meghosszabbításáról, sem az elbocsátásáról nem kapott semmilyen dokumentumot;
- előállítása során nem megfelelő bánásmódban, ellátásban volt része; valamint
- gyanúsításának tartalma téves és megítélése szerint nem hallgattak meg tanúként olyan személyeket, akik esetében ez indokolt lett volna.

II.

A Független Rendészeti Panasztestület a 448/2010. (X. 13.) sz. állásfoglalásában megállapította hogy „súlyosan sérült a panaszos személyi szabadsága, továbbá a tisztességes eljáráshoz fűződő joga azáltal, hogy előállításának időtartama meghaladta a törvényben előírt 8 órás időtartamot, egyúttal pedig annak meghosszabbítása (amennyiben arra egyáltalán hivatalosan sor került) nem a törvényben előírtak szerint-történt.”

A Panasztestület a panaszos fogva tartásának időtartamát önmagában is aránytalannak és ezért jogsértőnek tartja, „ezen felül pedig – az ékeztetés késedelme miatt – megállapította a panaszos emberi méltóságának, az ékeztetés dokumentálásának elmaradása miatt pedig a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét. A Testület a panaszos panaszjogának sérelmét is megállapította, mivel a rendőrség mulasztása következtében a panaszjog gyakorlása késedelmet szenvedett.”

A Panasztestület szerint ezen jogsértések „elérik a súlyosság azon fokát, amely szükségessé teszi, hogy a Testület a állásfoglalását az Rtv. 93/A. § (6) bekezdésének alapján megküldje az országos rendőrfőkapitány számára.”

III.

A rendelkezésre álló okiratokból és videofelvételekből az alábbi tényállás állapítható meg:

A panaszos előállításáról, valamint a IX. kerületi helyszínen történt eseményekről szóló 01000/530463/2010/id. sz. rendőri jelentésből kiderül, hogy a panaszos a IX. ker. Mester u. 20. sz. előtt található éjjel-nappali üzlet előtt a várakozni tilos tábla hatálya alatti területen szabálytalanul parkol. A gépkocsiból (Audi TT) két személy (a panaszos és egy hölgy) szállt ki, a panaszos a kiszállást megelőzően egy kék színű igazolványt helyezett a szélvédő mögé. A két személy a közelben található utazási irodába ment be, eközben az intézkedő rendőrök megfigyelés alá vonták a gépkocsit, valamint az utazási irodát, arra számítva, hogy onnan fog olyan személy érkezni, aki mozgásában korlátozott, így az igazolványra jogosult.

15:45 órakor a panaszos és a hölgy visszatért az autóhoz, és amikor azt kinyitni készültek, a rendőrök intézkedés alá vonták őket. A személyazonosság igazolása után a panaszos a mozgássérült-igazolványt többszöri kérés ellenére sem volt hajlandó a szélvédő mögül kivenni és ellenőrzésre átadni, így azt az egyik intézkedő rendőr vette ki onnan.

Az igazolvány használatának okaként a panaszos azt a körülményt jelölte meg, hogy beteg nagymamája a közelben tartózkodik (házzámot, pontos helyet nem közölt) és őt kell majd a kórházba szállítania. Az intézkedés során megjegyzéseket tett, sérelmezte az intézkedés tényét. A panaszost ekkor a rendőrök szándékos bűncselekmény elkövetésén történt tettenérés miatt elő kívánták állítani a IX. ker. Rendőrkapitányságra, azonban ő azt állította, hogy beteg nagymamájának szüksége van rá. A rendőrök ekkor felszólították, hogy állatásának igazolására hívja fel rokonát. A panaszos ekkor mobiltelefonján felhívott valakit, majd közölte, hogy nagymamája azt mondta, a helyszínre jön. Kérdésre, hogy a nagymama hol tartózkodik, illetve mikor ér a helyszínre, a panaszos kitérő választ adott, illetve azt állította, azt nagymamája nem mondta meg neki.

A rendőri jelentés szerint a panaszos 15:50 és 16:25 óra között 3-4 alkalommal hívott fel valakit, azonban azt, hogy a nagymamája hol tartózkodik és mikor ér a helyszínre, nem tudta megmondani. A panaszos előállítására 16:30 óra körül végül is sor került.

A helyszínen történt adatgyűjtés során meghallgatásra került az utazási irodai alkalmazott is, valamint a panaszos nagymamája, aki a helyszínre végül is megérkezett. Ő elmondta, hogy a Kálvin téri református templomban tartózkodott, azonban a MÁV Kórház Szemészeti Osztályára kellett volna szállítani, és ebből a célból unokájával megbeszélte, hogy a templom előtt találkoznak. Orvosi segítséget nem igényelt, őt a panaszos helyszínen tartózkodó barátnője végül a kórházba szállította.

A mozgásában korlátozott személy részére kiállított parkolási igazolvány lefoglalásra került, a panaszossal szemben pedig a rendőrök feljelentést tettek.

A BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Akció Osztály vezetője által adott 01000-19677/1/2010. ált. sz. tájékoztatás a történeteket a rendőri jelentéssel egybehangzóan írja le, azzal, hogy a panaszos helyszínen tartózkodó barátnőjével szemben személyes szabadságot korlátozó intézkedésre nem került sor. Az átirat szerint az a körülmény, hogy a helyszínen az igazolvány használatakor nem tartózkodott mozgásában korlátozott személy (vagyis az igazolvány használatára jogosult), megalapozottá tette a gyanút a közokirat-hamisítás tényét illetően. Az átirat a rendőri intézkedést összességében jog- és szakszerűnek ítéli meg.

A BRFK IX. ker. Rendőrkapitányság vezetőjének 01090-1094/2010/bü. sz. tájékoztatása szerint a panaszos előállítására 2010. április 6-án 15:50 órakor került sor, mely előállítás időtartama egy ízben, a 01000-530463/2010.id. sz. döntéssel 2010. április 7-én 3:50 óráig meghosszabbításra került. A panaszos meghallgatására 2010. április 7-én 0:04 perctől került sor, mely időpontig – más bűnügyekben – összesen öt személy meghallgatása történt meg. Megállapítható továbbá, hogy az ügyeletes tiszt az előállított személy részére igazolást nem adott át, azonban jogairól és jogorvoslati lehetőségeiről őt szóban tájékoztatta, ez viszont dokumentálásra nem került.

IV.

1./ A panasznak az előállítás alapját képező rendőri intézkedés tényét, szakszerűségét és objektivitását, valamint az ennek során elhangzott, mentő hívására irányuló megjegyzést vitató részeit – egyetértve a Panasztestület álláspontjával – elutasítom.

Megállapítom, hogy az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint „*a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak*”. Ennek az előírásnak és a már korábban idézett rendőri jelentésben leírt körülmények alapján kétség kívül intézkedési kötelezettség terhelte a helyszínen tartózkodó rendőröket, akik ennek eleget is tettek. Ezen kötelezettség teljesítése nem tekinthető indokolatlannak és aránytalannak, nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, így az ezzel kapcsolatos panaszt elutasítom.

Úgyszintén alaptalannak minősítem és elutasítom a jogi képviselőnek a beadványban leírt azon panaszát, mely szerint méltatlannak ítéli meg, hogy az intézkedő rendőr arra tett javaslatot, hogy ha a mozgássérült személynek orvosi segítségre van szüksége, mentőt kell hívni hozzá. Az intézkedő rendőrtől elvárható, hogy amennyiben a panaszos előállítása miatt

megtörténhet, hogy a helyszínre érkező, vagy eleve ott lévő, mozgásában korlátozott személy ellátása, szállítása lehetetlenné válik, arról megfelelően gondoskodják. Ennek egyik módja az, hogy hozzá mentőt, betegszállítót hívnak, vagy ezt felajánlják.

2./ Az előállítás tényét, indokoltságát vitató panaszokat az alábbiak szerint elutasítom:

A fentiekben megfogalmazott intézkedési kötelezettség teljesítése során megalapozottan lehetett következtetni arra, hogy a helyszínen nem tartózkodik olyan személy, aki a mozgássérült-igazolvány használatára jogosult volna, ez pedig felvetette az okirattal való visszaélés gyanúját. Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt elő kell állítani („*a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek*”). A törvény szövege kategorikusan fogalmaz („*az illetékes hatóság elé állítja*”), a rendőrnek nincs lehetősége mérlegelni az előállítást illetően, így az mindenképp törvényes és indokolt volt.

3./ A panaszos előállításának időtartamát a rendőri szerv az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint „*csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.*” Az előállítás időtartamának meghosszabbítására szabályszerűen került sor, azonban ennek dokumentálása a panaszos irányában nem megfelelően történt. Az előállítás időtartamát sérelmező panaszt elutasítom, azonban a dokumentáció hiányát sérelmező panasznak a fentiek miatt helyt adok.

A dokumentáció elmaradása miatti esetleges fegyelmi felelősség vizsgálata iránt intézkedést tettem.

4./ Úgyszintén intézkedést tettem a fegyelmi felelősség vizsgálatára annak tekintetében, hogy miért maradt el az előállítás időtartamáról kiállított igazolásnak a panaszos részére történt átadása, valamint miért nem került sor – dokumentálhatóan – a panaszos jogairól történő tájékoztatás megadására. A panasz ezen részeinek egyúttal helyt adok.

5./ Megállapítható, hogy a panaszos az előállításának időtartama alatt 21:30 órakor élelmiszercsomag átadását kérte, melyet 21:40 órakor meg is kapott. A fenti tényeket az előállított személy aláírásával igazolta. Ez alapján tehát egyértelműen kijelenthető, hogy a panaszos az öt órát meghaladó fogva tartása során kapott étellemezést, valamint erre nem a jogi képviselő által leírt időpontban (23 óra körül) került sor.

Úgy vélem, hogy az a körülmény, hogy a panaszos éppen beteg volt és a részére átadott étellemezést kihányta, nem róható fel a Rendőrségnek. Egyébiránt a rendszeres WC-használat a jogi képviselő szerint is biztosítva volt ügyfele részére. A panasznak a nem megfelelő bánásmódot, illetőleg az étellemezés hiányát érintő részeit a fentiek alapján elutasítom.

6./ A gyanúsítás tartalmát, valamint a tanúkihallgatás idejét és módját érintő panaszokat nem vizsgáltam. A Be. 196. §-a szerint „*akit az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érint, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet*”. Ez azonban büntetőeljárás során előterjesztett panasznak minősül, így annak elbírálására jelen közigazgatási hatósági eljárásban nincs hatásköröm elbírálni.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- *a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;*
- *a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) és (2) bekezdései, 109. § (1) és (3) bekezdései;*
- *a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 33. §a, a 92. § (1) és (2) bekezdései és a 93/A. § (7) és (9) bekezdései;*
- *a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. §-a.*

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Budapest, 2010. december „ „

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány